

*Evropska agencija za varnost v
letalstvu*

DELOVNI PROGRAM 2004

7. JANUAR 2004

VSEBINA

1 UVODNA BESEDA	1
2 UVOD	2
2.1 Kaj je Evropska agencija za varnost v letalstvu - EASA?	2
2.2 Kaj je bilo doseženo v letu 2003?	2
Pravni okvir	3
Uprava	3
3 IZVAJANJE TEMELJNIH NALOG AGENCIJE	5
3.2 Certificiranje	5
Dokončna sklenitev ustreznih dogovorov o oddaji del	5
Povezava in spremljanje certifikacijskih dejavnosti	5
Postopno opuščanje oddajanja del in vmesno obdobje	6
Ocena vpliva Uredbe 1702/2003 na certificiranje	6
3.3 Oblikovanje predpisov	6
Metode za oblikovanje predpisov	6
Program oblikovanja predpisov	7
3.4 Inšpekcijski pregledi in standardizacija	8
Sprejem postopkov in izvajanje	8
Usposabljanje in seminarji	8
Priprava osnutka sistema kakovosti za agencijo	9
Učenje iz poročil o dogodkih	9
3.5 Dvostranska vprašanja	9
4 VZPOSTAVITEV PODPORNIH FUNKCIJ AGENCIJE	10
4.1 Notranji predpisi in postopki: zanesljiv, jasen in pregleden sistem	10
4.2 Človeški viri: glavna prednostna naloga agencije	10
4.3 Finance	11
Splošno poslovanje	11
Certifikacijske dejavnosti	11
4.4 Informacijska tehnologija: vzpostavitev visokokavostnega sistema	12
Storitve pisarniške avtomatizacije	12
Zbirke podatkov: izvajanje in upravljanje	12
Omrežja in komunikacije	12
Zagotavljanje varnosti	13
Pomoč uporabnikom	13
Razvoj sistemov	13
4.5 Komuniciranje	13
4.6 Pravne zadeve	15
Zagotavljanje pravne skladnosti postopkov agencije	15
Zagotavljanje podpore za temeljne naloge agencije	15
Zagotavljanje pravne varnosti za letalske dejavnosti agencije	15

Ustanovitev uglednega centra za pravno znanje in izkušnje	16
4.7 Spremljanje	16
5 SKLEP	17
PRILOGA – ORGANIZACIJSKA SHEMA EVROPSKE AGENCIJE ZA VARNOST V LETALSTVU - EASA (DECEMBER 2003)	18

1 Uvodna beseda

V tem dokumentu so opisane naloge, ki jih bo morala v letu 2004 opravljati Evropska agencija za varnost v letalstvu. Program je razdeljen na dva glavna dela (poglavje 3 in 4). Prvi se nanaša na temeljne dejavnosti, ki jih bo morala Agencija izvajati v letu 2004 zaradi zahtev iz Uredbe 1592 (na primer, izvedbene funkcije in naloge v zvezi s sprejetjem predpisov). Te naloge pomenijo "osnovno dejavnost" Agencije, uspeh Agencije pa se bo srednjeročno presojal na podlagi njenih sposobnosti za učinkovito izvajanje teh nalog. Drugi del se nanaša na praktična in logistična vprašanja, povezana z ustanovitvijo nove Agencije, kamor spada splet vprašanj, ki veliko prispevajo k usposobljenosti agencije za izvajanje njenih temeljnih nalog. Člen 24 Osnovne uredbe Agencije zahteva, da upravni odbor sprejme program dela (po prejemu mnenja Evropske komisije) in da ga nato predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski komisiji in državam članicam.

Dejstvo, da je v času pisanja Agencija še v začetni fazi razvoja, pomeni, da je tukaj predstavljeni program navedba glavnih nalog, ki jih je treba opraviti, ne pa izčrpen planski dokument. Do prihoda direktorja uprave, direktorjev za kakovost in standardizacijo, certificiranje in sprejem predpisov na začetku leta 2004, je Agenciji na različnih specializiranih področjih primanjkovalo potrebnih višjih vodilnih delavcev, ki bi dodatno izpopolnili izvajanje različnih nalog. Tudi preselitev Agencije na končno lokacijo v Köln bo opazno vplivala na njeno dejavnost. Ob upoštevanju tega dejstva bo sedanji dokument pregledan in spremenjeni delovni program bo predložen v odobritev upravnemu odboru konec prvega četrtertletja 2004. Po odobritvi bo dopolnjeni program predložen neposredno Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski komisiji in državam članicam.

2 Uvod

2.1 Kaj je Evropska agencija za varnost v letalstvu - EASA?

Ustanovitev Evropske agencije za varnost v letalstvu je temelj načrtov Evropske unije za vzpostavitev in ohranitev visoke enotne stopnje varnosti v letalstvu na področju Evrope in seveda tudi zunaj nje. Dodatni cilji Agencije so med drugim zagotoviti visoko enotno stopnjo varstva okolja, olajšati prost pretok blaga, oseb in storitev, spodbujati stroškovno učinkovitost regulativnih in certifikacijskih postopkov, pomagati državam članicam pri izpolnjevanju njihovih obveznosti po Čikaški konvenciji in uveljavljati stališča Skupnosti v zvezi z varnostnimi standardi v civilnem letalstvu.

Čeprav se civilno letalstvo glede na trenutno gospodarsko stanje spopada s težavami, je kljub temu dolgoročno gledano v obdobju rasti. To pomeni, da bo potreben dodaten trud, da se število tistih, ki jih prizadenejo letalske nesreče, ne bo povečevalo.

Po drugi strani je ta dejavnost od zakonodajalcev zahtevala, da si še naprej prizadevajo za lažje izpolnjevanje potrebnih varnostnih standardov in da podprejo oblikovanje nove Agencije, ki bo omogočila dejansko in učinkovito pravno ureditev skupaj z usklajenostjo na evropski ravni.

V skladu s tem sta Evropski parlament in Svet Evropske unije sprejela Uredbo 1592/2002 ("Osnovna uredba" Agencije). Ta pravni predpis Skupnosti ureja dve stvari: določa številna splošna načela in zahteve za varnost v civilnem letalstvu in varstvo okolja. Ustanavlja tudi Evropsko agencijo za varnost v letalstvu, ki mora izvajati določene naloge, ki so podrobno opisane v uredbi. V tem smislu "varnost v letalstvu" obsega plovnostne standarde za vse vrste letal in splošne varnostne standarde za organizacije in ljudi, pristojne za načrtovanje, izdelavo in vzdrževanje zrakoplovov. Omeniti je treba, da se bo vloga Agencije v skladu z željami Sveta Evropske unije in Evropskega parlamenta v bližnji prihodnosti razširila na vprašanja, povezana z letalskimi operacijami in licenciranjem letalskega osebja .

Cilj Osnovne uredbe je bil graditi na rezultatih sodelovanja med državami članicami v okviru organizacije Združenih letalskih organov (Joint Aviation Authorities - JAA) in ustvariti resnično enoten sistem za ureditev varnosti v civilnem letalstvu in varstvo okolja. Naloge Evropske agencije za varnost v letalstvu so:

- pomagati Evropski komisiji pri njenih zakonodajnih nalogah in nalogah mednarodnega zastopanja;
- izvajati zakonodajo Skupnosti, kadar je centralizirano certificiranje učinkovitejše od posameznih ukrepov držav članic; in
- spremljati države članice pri izvajanju zakonodaje Skupnosti, kadar same izvajajo certifikacijske naloge.

2.2 Kaj je bilo doseženo v letu 2003?

Za leto 2003 so bili značilni veliki izzivi, povezani z ustanovitvijo Agencije, ob upoštevanju 28. septembra kot roka za njeno ustanovitev iz Osnovne uredbe. Imenovanje izvršnega direktorja je bilo preloženo z začetka leta 2003 na 1. september.

Medtem sta si upravni odbor in Komisija brez izvršnega direktorja po svojih najboljših močeh prizadevala za to, da se olajša izvajanje potrebnih nalog. Evropska komisija je zlasti zagotovila pisarniške prostore in zaposlila manjše število pomožnega osebja, ki je pomagalo pri ustanavljanju Agencije. To pa je pomenilo, da Agencija ni imela zaposlenega strokovnega osebja, kljub temu da je bilo treba pripraviti potrebne predpise za začetek ustreznega delovanja Agencije ("izvedbene predpise") in da bo Agencija z 28. septembrom postala pristojna za določene certifikacijske naloge. Agencija se je zato oprla na zunanje strokovno znanje in izkušnje, ki ga ima osebje nacionalnih letalskih organov in Združenih letalskih organov.

Pravni okvir

Za začetek dela Agencije je morala Komisija sprejeti številna pravna besedila, ki naj bi skupaj z Osnovno uredbo izpolnila pravni okvir za delovanje Agencije. Zato je bilo prej navedeno osebje, ki ga je najprej zaposlila Komisija, polno zaposleno s pripravljalnimi deli za izdajo mnenja izvršnega direktorja o teh izvedbenih predpisih, vključno z izvajanjem s tem povezanega posvetovalnega postopka in pripravo ustreznih certifikacijskih zahtev in navodil. Potrebno pravno besedilo o certificiranju je Komisija sprejela septembra, da bi Agenciji omogočila začetek izvajanja tistih njenih temeljnih nalog, ki so po svoji naravi najnujnejše. Uredba 1702/2003 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij je bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije 27. septembra 2003. Uredba 2042/2002 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o odobritvi organizacij in osebja, vključenih v te naloge, je bila objavljena 28. novembra.

V prvih mesecih obstoja Agencije je bil opravljen tudi pregled vseh certifikacijskih zahtev in navodil (regulativne zahteve na nižji ravni) zaradi popolne spremembe in sprejetja v letu 2003.

Zato lahko rečemo, da je v letu 2003 Agencija nadzorovala in dejavno sodelovala pri dokončanju in pregledu svojega celotnega letalskega pravnega okvira in s tem utrla pot svojim stalnim operativnim dejavnostim.

Uprava

1. oktobra je bil v celoti vzpostavljen in pripravljen za delovanje finančni sistem Agencije, ki obsega pravno gradivo in postopke. Sem je spadalo tudi sprejetje lastne finančne uredbe (na podlagi okvirne finančne uredbe Komisije), imenovanje lastnega računovodje in nabava potrebnih računovodskih orodij.

V tem letu je upravni odbor sprejel več pomembnih dokumentov v zvezi z drugimi vprašanji :

- kadrovska politika
- osnutek organizacijske sheme
- postopek sprejemanja predpisov
- finančna uredba
- smernice za certifikacijske postopke

- politika oddajanja del

Spletna stran

Spletna stran je bila glede na rok 28. september vzpostavljena pravočasno, kar je Agenciji omogočilo navezavo neposrednih stikov z zainteresiranimi stranmi in javnostjo. Dodatne informacije se dodajo, če in kadar so na voljo. S tem, da so besedila Agencije postala razpoložljiva na spletni strani, je bil storjen eden bistvenih korakov za začetek veljavnosti Osnovne uredbe.

3 Izvajanje temeljnih nalog agencije

3.1 Uvod

V prehodnem obdobju, zlasti pa še v letu 2004, Agencija ne bo imela dovolj kadrov za izvajanje nalog, ki so ji bile določene. Zato bo uporabila obstoječe vire, ki so na voljo pri nacionalnih letalskih organih (NAA). V zvezi s tem je upravni odbor odobril izvajanje politike oddajanja del, kar pomeni, da mora Agencija nujno skleniti pogodbe z nacionalnimi letalskimi organi, kakor je to že storila z Osrednjimi združenimi letalskimi organi decembra 2003, ko jim je zaupala določene naloge v zvezi s certificiranjem in s tem povezane podporne naloge. Te pogodbe vsebujejo potrebne določbe, ki omogočajo prilagoditve nalogam, oddane zunanjim izvajalcem, v skladu s širitvijo notranjih zmogljivosti Agencije.

Naloge, oddane zunanjim izvajalcem, se izvajajo v skladu z ustreznimi predpisi Agencije. V skladu z Osnovno uredbo ostane izvršni direktor pristojen za sprejem dokončnih odločitev, ki vplivajo na varnost v letalstvu in združljivost z okoljem.

Agencija mora izvajati tudi druge naloge, kot je uvedba varnostnih analiz in raziskovalnega dela, čeprav ta naloga še ni bila dodeljena nobenemu določenemu direktoratu in bo ostala pod neposrednim nadzorom izvršnega direktorja.

Potrebne dvostranske pogodbe med Agencijo in nacionalnimi letalskimi organi začnejo veljati v prvem četrletju 2004.

3.2 Certificiranje

Certifikacijske naloge so za Agencijo izredno pomembne. Cilj je čimprej doseči stanje, ko bo Agencija lahko sama izvajala naloge, ki jih zdaj izvajajo Osrednji združeni letalski organi, kot sta sklic certifikacijskih skupin in usklajevanje.

Dokončna sklenitev ustreznih dogovorov o oddaji del

Izvršni direktor je nacionalnim letalskim organom in Osrednjim združenim letalskim organom zaupal nalogo, da po 28. septembru 2003 naslednje štiri mesece nadaljujejo z izvajanjem nalog Evropske agencije za varnost v letalstvu. Ta rok se lahko po potrebi podaljša, da se zagotovi, da se potrebne pogodbe o oddaji del zadovoljivo dokončno sklenejo.

Povezava in spremljanje certifikacijskih dejavnosti

- Obdelava podatkov od predložitve do shranitve

Ena od prvih in verjetno ena od najbolj praktičnih nalog agencije je vzpostavitev svojih zbirk podatkov za certifikacijske dejavnosti. Glede na odstopanja med obstoječimi zbirkami podatkov in zahtevnost upoštevanih podatkov je treba vse rešitve poiskati v tesni povezavi z IT delovanjem in ob upoštevanju znanja in izkušenj, ki jih že imajo Združeni letalski organi ali nacionalni letalski organi. Te rešitve segajo od enostavnega vmesnika za obstoječe sisteme do oblikovanja popolnoma nove zbirke podatkov. Pomemben korak pri izpopolnitvi podatkovnih zbirk bo, ne glede na izbrano metodo, skupaj z nacionalnimi letalskimi organi in Združenimi letalskimi organi določiti obseg podatkov, ki naj jih shrani in obdela agencija, in predvsem skupaj določiti postopke za prenos podatkov po koncu projektov certificiranja.

Za lažje izvajanje certifikacijskih dejavnosti in tudi za to, da bodo vlagatelji zahteve jasneje razumeli smisel agencije, se določi splošna oblika vseh certifikatov, ki jih izda agencija. Dolgoročno se bodo pripravile usklajene oblike obrazcev za vloge, kar bo bistveno pripomoglo k jasnosti postopkov za vlagatelje zahteve.

Certifikati EASA bodo na voljo od prve četrtine leta 2004, dolgoročno pa se bodo pripravile splošne oblike in standardi za obrazce za vloge. Agencija bo do konca leta morala ali prenesti potrebne zunanje zbirke podatkov ali razviti funkcionalne vmesnike za zunanje zbirke podatkov.

1. Vzpostavitev ustreznih postopkov

Na podlagi certifikacijskih postopkov, ki jih sprejme upravni odbor, bo izvršni direktor pripravil izvedbene postopke za certificiranje proizvodov in organizacij. Ti izvedbeni postopki bodo zlasti določili mejnike za vsak postopek, sestavo certifikacijske skupine ter obliko vlog in časovni raspored. Vzpostavitev teh izvedbenih postopkov bo skupaj z razpoložljivostjo skupin izvedencev zlasti pripomoglo k reševanju navzkrižij.

Izvedbeni postopki za certificiranje bodo pripravljene v prvi polovici leta 2004.

Postopno opuščanje oddajanja del in vmesno obdobje

Agencija bo morala pripraviti tudi svoj program certificiranja zaradi postopnega opuščanja vseh začasnih dogovorov ali obstoječega oddajanja del zunanjim izvajalcem. Prvi korak za to je imenovanje ustreznega osebja, začeni z neposredno skupino direktorja za certificiranje. Ta bo poleg prednostnih certifikacijskih nalog agencije uvedel tudi postopke spremljanja za vse oddane naloge.

Direktor za certificiranje bo službo nastopil takoj na začetku leta. Hkrati se za certifikacijske dejavnosti zaposli številno drugo osebje, tako da bo lahko ožja operativna skupina čimprej začela s svojim delom.

Ocena vpliva Uredbe 1702/2003 na certificiranje

V skladu s členom 2.3(a)(i) Uredbe 1702/2003 je prednostna naloga agencije, da pred 1. majem 2004 preuči, ali se lahko stopnja varnosti, ki se zagotovi na podlagi certifikacije tipa, plovnostnih predpisov, izkušenj z vzdrževanjem in varnostnih sistemov, v zvezi s proizvodi iz tretje in četrte alineje prej navedenega člena šteje za enakovredno stopnji, ki jo zahtevata Osnovna uredba in Uredba 1702/2003.

3.3 Oblikovanje predpisov

Glede na to, da je agencija v začetni fazi razvoja, ima ta naloga v letu 2004 dva vidika: na papirju sprejete metode oblikovanja predpisov spremeniti v stvarnost in začeti s posebnimi nalogami v zvezi z oblikovanjem predpisov, ki so bile naložene agenciji.

Metode za oblikovanje predpisov

Že v letu 2003 je bil narejen velik korak naprej pri razvoju dejavnosti za oblikovanje predpisov, vključno s tem, da je upravni odbor sprejel postopek za oblikovanje predpisov. Naslednji korak je imenovanje članov dveh novih organov, ki naj bi bila tesno povezana z delom agencije pri oblikovanju predpisov: prvi je posvetovalni

odbor za varnostne standarde (Safety standards consultative committee - SSCC), ki predstavlja tiste strani, za katere veljajo ukrepi agencije. Drugi je svetovalna skupina nacionalnih organov (Advisory group of national authorities - AGNA). Namen teh dveh organov je svetovati izvršnemu direktorju na podlagi svojih izkušenj pri izvajanju zahtev za varnost v letalstvu in varstvo okolja in kot takšna sta bistvena vira strokovnega znanja in izkušenj, iz katerih bo agencija črpala za svoje nadaljnje delo pri oblikovanju predpisov, ki vključuje mnenja za Komisijo glede prihodnjih bistvenih zahtev in izvedbenih predpisov, certifikacijskih zahtev, vključno s sprejemljivimi postopki usklajevanja, ter navodil. Izvršni direktor bo do 1. februarja potrdil sestav SSCC in AGNA. Z dejavno udeležbo in podporo SSCC in AGNA bo agencija nadaljevala s pripravo postopkov, potrebnih za oblikovanje predpisov, vključno s sprejetjem načina ocenjevanja vpliva predpisov in standardnih delovnih postopkov za skupine za pripravo osnutkov, kot to predvideva postopek za oblikovanje predpisov. Po pričakovanjih naj bi bil celoten splet postopkov pripravljen do konca leta.

Program oblikovanja predpisov

Agencija ima v svojem programu za leto 2004 že več nalog v zvezi z oblikovanjem predpisov. Ta seznam očitno še ni dokončen in bo po potrebi med letom dopolnjen po posvetovanju s SSCC in AGNA.

- Pregled Osnovne uredbe

Agencija bo Komisiji posredovala mnenje o vključitvi bistvenih zahtev za letalske operacije in licenciranje letalskega osebja. Postopek oblikovanja predpisov se bo začel izvajati na začetku februarja, tako bo na voljo dovolj časa za posvetovanja, kot to zahteva postopek agencije za oblikovanje predpisov.

- Pregled izvedbenih predpisov o certificiranju in stalni plovnosti

V zvezi z besedili, uzakonjenimi v letu 2003, so bile ugotovljene številne možne težave. Agencija se je zavezala, da bo čim prej ponovno preučila ta besedila in odpravila nepravilnosti ali neskladja, ki jih morda vsebujejo. Eno od njih je na primer ocena vpliva predpisov na izvajanje Dela M o splošnem letalstvu.

- Priprava standardnih certifikatov

Nadaljnja naloga v letu 2004 bo priprava standardnih certifikatov, vključno s certifikati o hrupu, za katere bo agencija sestavila splošen opis. Agencija bo ustrezno besedilo sprejela do konca leta.

Agencija bo ob pomoči AGNA in SSCC začela tudi pripravljati programa oblikovanja predpisov za leto 2005 in za srednjeročno obdobje, na podlagi ustrezne ocene varnostnega tveganja na eni strani in s tem povezanimi stroški na drugi, kar je bistvena podlaga za pripravo učinkovitih in dobro premišljenih pravnih besedil.

- Priprava certifikacijskih zahtev in navodil

Kot je jasno opisano v postopku agencije za oblikovanje predpisov, program oblikovanja predpisov v celoti upošteva posebne potrebe, ki se pojavijo (kot so vidiki interoperabilnosti programa Single Sky), in vsa druga pomembna dogajanja na področju mednarodne zakonodaje ali zakonodaje Skupnosti.

Agencija bo Komisiji predložila svoje mnenje o bistvenih zahtevah za letalske operacije in licenciranje letalskega osebja in bo zato na začetku februarja začela s postopki oblikovanja predpisov/posvetovalnimi postopki. Agencija bo do konca leta Komisiji predložila svoje mnenje o pregledu izvedbenih predpisov, povezanih s certificiranjem in stalno plovnostjo.

3.4 Inšpekcijski pregledi in standardizacija

Sprejem postopkov in izvajanje

Osnovna uredba agencijo pooblašča za izvajanje inšpekcijskih pregledov standardiziranja v okviru pristojnih državnih organov in preiskave v podjetjih. Smernice za te postopke standardiziranja in inšpekcijskih pregledov mora določiti in sprejeti Komisija. Sprejem teh smernic se lahko pričakuje konec prvega četrtertja 2004.

Na tej podlagi bo ena od prvih dejavnosti bodočega direktorja za kakovost in standardizacijo sestaviti program inšpekcijskih pregledov držav članic in preiskav v podjetjih. Programi standardizacije bodo temeljili na smernicah, ki jih določi Komisija in na razpoložljivem pravnem gradivu in postopkih (kot so postopki certifikacije). Namen teh programov je zagotoviti, da se v celotnem sistemu agencije uporabljajo najvišji standardi kakovosti, da se ti standardi ustrezno, enotno in stalno vzdržujejo ter da se razširijo zunaj tega sistema, da se zagotovi priznanje vodilnega položaja agencije.

Program inšpekcijskih pregledov za to dejavnost je treba določiti v prvem četrtertju 2004 v skladu s smernicami, ki jih sprejme in določi Komisija. Tako bi se prvi inšpekcijski pregledi lahko opravili v letu 2004. Program inšpekcijskih pregledov za državne organe se določi v prvem četrtertju 2004 v skladu s smernicami, ki jih sprejme in določi Komisija. Tako bi se prvi inšpekcijski pregledi lahko opravili med letom 2004.

Usposabljanje in seminarji

Direktor za kakovost in standardizacijo bo odgovoren za izvajanje tehničnega usposabljanja tehničnega osebja agencije. Namen tega usposabljanja je ohranjati in širiti strokovno znanje in izkušnje, ki so na voljo v okviru agencije in zagotoviti standardi in zahteve agencije ralahajo na enoten način. Treba je poudariti, da je sposobnost agencije, da navzven enotno nastopa, ključnega pomena za izgradnjo njenega vodilnega položaja in verodostojnosti. Usposabljanje bo pripomoglo k temu, da bo osebje agencije dobilo vpogled v delo vseh tehničnih disciplin in iz najboljših praks razvilo svoje sposobnosti.

Agencija si bo morala izjemno prizadevati za širitev standardov agencije v države, ki jih urejajo predpisi agencije, in zunaj njih. Agencija bo zastopana na pomembnejših letalskih seminarjih, da bo zagotovo zasledila najboljše obstoječe prakse in jih nato razširila v okviru sistema agencije. Z istim namenom bo agencija organizirala tudi svoje seminarje in usposabljanje za obveščanje javnosti o svojih standardih in praksah.

Agencija bo svoje znanje in izkušnje širila z zagotavljanjem usposabljanja za zunanje tehnične strokovnjake (iz nacionalnih letalskih organov in strokovnih enot). Čeprav je

to usposabljanje namenjeno pridruženim projektnim vodjem, je lahko na voljo tudi sami dejavnosti, tako da se standardi agencije razširijo v največji meri.

Za izpolnitev teh nalog v zvezi s kakovostjo in standardizacijo se bodo uporabila vsa sredstva kot taka za širitev.

Agencija bo na začetku leta 2004 organizirala seminarje ali predavanja v zvezi s popolnoma novimi predpisi. Agencija bo v prvi polovici leta 2004 uvedla svoje prvo notranje usposabljanje o tehničnih vprašanjih. Agencija bo v drugi polovici leta 2004 uvedla programe usposabljanja za zunanje zainteresirane strani.

Priprava osnutka sistema kakovosti za agencijo

Dodatna pristojnost direktorja za kakovost in standardizacijo bo uporaba lastnega znanja in izkušenj pri analiziranju sistemov ter pri ugotavljanju, nagrajevanju in širitvi kakovosti v agencijo. V letu 2004 bo direktorat začel z izdelavo sistema kakovosti za agencijo. Za leto 2004 niso predvideni nobeni izjemni mejniki, vendar pa bo napredek pri vzpostavljanju sistema kakovosti ena od najpomembnejših nalog direktorata v zadevnem letu.

Učenje iz poročil o dogodkih

Agencija bo morala v okviru obstoječega pravnega okvira analizirati sistem poročanja o dogodkih zaradi določitve najboljših praks, ki omogočajo izboljšanje varnosti.

3.5 Dvostranska vprašanja

V skladu s členom 18 Osnovne uredbe mora agencija skleniti delovne pogodbe s svojimi najpomembnejšimi partnerji zaradi lažjega certificiranja in stalnega pregleda nad uvoženimi proizvodi in storitvami. Hkrati se je treba pripraviti na nove sporazume Skupnosti o vzajemnem sprejetju certifikacijskih ugotovitev in pravnega sodelovanja, ki bodo nadomestili obstoječe dvostranske sporazume o varnosti v letalstvu in dvostranske sporazume o plovnosti, ki so jih države članice sklenile z vrsto tretjih držav. In nenazadnje, agencija se pripravlja, da bo od Združenih letalskih organov prevzela dejavnosti tehničnega sodelovanja za pomoč manj razvitim tretjim državam pri izboljšanju njihovih pravnih sistemov za varnost v letalstvu in da bo na tem področju širila evropske standarde.

4 Vzpostavitev podpornih funkcij agencije

Leto 2004 bo za Evropsko agencijo za varnost v letalstvu prvo polno leto delovanja in ob branju tega delovnega programa je treba upoštevati to dejstvo. Agencija bo v letu 2004 skušala uveljaviti sebe kot verodostojno organizacijo in začela z izvajanjem množice nalog, s katerimi je soočena.

4.1 Notranji predpisi in postopki: zanesljiv, jasen in pregleden sistem

Za vodenje vsakodnevnega dela in življenja osebja agencije je potrebna vrsta notranjih predpisov in postopkov, zlasti za zaposlovanje, upravljanje človeških virov, politiko službenih potovanj, finance in komuniciranje.

Glede na upravni okvir, v katerem deluje agencija, je zlasti glede kadrovskih in finančnih vprašanj bolje, da se priprava osnutkov za te predpise in postopke ne začne iz nič, ampak se raje uporabi podobne dokumente, ki veljajo v institucijah in že obstoječih agencijah in se jih prilagodi tako, da se upoštevajo okoliščine agencije.

Izvršni direktor najkasneje do sredine leta 2004 sprejme ustrezne postopke za upravljanje človeških virov, politiko službenih potovanj, finance in komuniciranje. Medtem se uporabljajo predpisi Komisije.

4.2 Človeški viri: glavna prednostna naloga agencije

Čimprejšnja zaposlitev osebja agencije v skladu s finančnimi omejitvami splošnega proračuna Evropske skupnosti je prednostna naloga, da se omogoči izpolnitev poslanstva agencije in se ji zagotovi prisotnost, moč in verodostojnost. Zaposlovanje bo zato glavna prednostna naloga bodočih višjih vodilnih delavcev agencije. Dokončna odločitev Evropskega sveta glede tega, da bo sedež agencije v Kölnu, je razjasnila položaj za nove prosilce za zaposlitev v agenciji.

Organ agencije za imenovanja je izvršni direktor. Ker je bilo imenovanje izvršnega direktorja nekako preloženo v leto 2003 in zaradi dolgotrajnih postopkov zaposlovanja začasne uradnike, v letu 2003 niso bili imenovani nobeni novi začasni uradniki. Kljub temu je bilo imenovano manjše število osebja (na podlagi pogodb ES za pomožno osebje), tako da se je izvajanje prednostnih nalog agencije lahko začelo.

V skladu z odločitvijo upravnega organa o sestavi agencije je treba podrobneje določiti organizacijo. Izvršni direktor bo s štirimi direktorji takoj po njihovem imenovanju zapolnil delovna mesta na nižjih ravneh. Osutek organizacijske sheme (za nižje ravni) je predstavljen v prilogi k programu.

Agenciji je bila v Osnovni uredbi dodeljena izključna pristojnost za certifikacijske naloge. Agenciji je treba zagotoviti zadostno število kakovostnega osebja za izvajanje njenih nalog ali pa mora delo oddati podizvajalcem. Glavni cilj agencije je stroškovna učinkovitost, znano pa je, da so stroški dela, oddanega podizvajalcem, veliko višji od neposrednih kadrovskih stroškov zaposlenih v agenciji. Zato si agencija po svojih najboljših močeh prizadeva, da zaposli notranje zmogljivosti. Poleg tega bo notranje znanje agenciji omogočilo hitrejši prevzem nalog, ki jih trenutno izvajajo Združeni letalski organi (JAA) ali nacionalni letalski organi (NAA), in s tem skrajšanje prehodnega obdobja ter prehod od metod Združenih letalskih organov na svoje metode. Dolgoročno je to očitno združljivo z navedenimi cilji povečanja stroškovne

učinkovitosti regulativnih in certifikacijskih postopkov in s potrebo po izgradnji enotnega centralnega arhiva tehničnega znanja in izkušenj, ki bodo na voljo zakonodajni oblasti.

Ker bo število zaposlenih v letu 2004 znatno naraslo, mora vodstvo svojo pozornost posvetiti organiziranju dela osebja agencije po skupinah, kar bo bistvenega pomena za uveljavitev agencije kot skladne in učinkovite organizacije.

Ritem zaposlovanja kadrov se bo prilagajal zmogljivostim kadrovske skupine za izvajanje ustreznih nalog. Zastavljeni cilj je do 1. julija 2004 imeti vsaj 60 zaposlenih in do konca leta zapolniti vsa delovna mesta, predvidena v kadrovskem načrtu za leto 2004 (95 oseb).

Naj spomnimo, da kadrovska politika, ki jo je sprejel upravni odbor, na podlagi kadrovskih predpisov Evropske skupnosti, katerih pregled je načrtovan za leto 2004, dopušča zaposlitev začasnih uradnikov in detaširanih nacionalnih izvedencev.

4.3 Finance

Glede na obseg delovanja agencije in glede na potrebo zagotoviti najvišje standarde finančnega poslovanja, primerne za agencijo Evropske skupnosti, je finančna ureditev ključni podporni postopek.

Splošno poslovanje

Agencija je postala finančno neodvisna v zadnjem četrletju 2003, kar pomeni, da odločitve glede finančnega poslovanja sprejema agencija sama. Ta korak pa je od agencije zahteval uvedbo številnih metod, ki zagotavljajo učinkovito upravljanje njenih financ. V letu 2004 se bo delo na tem temelju nadaljevalo, da se zagotovi uvedba nadaljnjih potrebnih notranjih postopkov v skladu s širitvijo zmogljivosti agencije v naslednjih dvanajstih mesecih.

Da se izpolnijo zahteve iz nove finančne uredbe Skupnosti, vključno s sprejemanjem proračuna na podlagi dejavnosti, se bo razvoj finančnega sistema agencije nadaljeval, da se podpre tovrstna analiza upravljanja.

Certifikacijske dejavnosti

Glede na posebne operativne naloge agencije za certificiranje plovnosti in vpliva na okolje ter stalne plovnosti bo treba v letu 2004 uvesti dodatne finančne sisteme. Predvideno je, da bi se agencija srednjeročno začela samofinancirati, sistem pristojbin in taks na podlagi ustrezne Uredbe Komisije pa naj bi bil vzpostavljen v drugi četrtini leta 2004, kar bo podlaga za zaračunavanje certifikacijskih pristojbin vlagateljem zahtev in za zaračunavanje publikacij, usposabljanja in drugih storitev agencije.

V zvezi s certifikacijskimi pristojbinami bo uvedba sistema pristojbin pomembna naloga finančne ureditve v letu 2004. Čeprav bo razčlenitev te naloge odvisna od končnih zahtev iz uredbe o pristojbinah in taksah, bodo te naloge zajemale naslednje:

- sistem izdajanja računov v podporo sistemu pristojbin in taks
- vzpostavitev s tem povezanih računovodskih funkcij

- razvoj in izvajanje sistemov obvladovanja finančnega tveganja

- zakladniške funkcije, povezane z izdajanjem računov

Te naloge bodo prve prednostne naloge za bodočega direktorja uprave na začetku leta 2004.

4.4 Informacijska tehnologija: vzpostavitev visokokavostnega sistema

Splošni cilj bodočega sistema informacijske tehnologije (IT) agencije je uvedba zanesljivih storitev informacijske tehnologije za vse uporabnike agencije z izgradnjo ustrezne infrastrukture IT. To pomeni oblikovanje popolnega okolja IT za agencijo, od obdelave gradiva do razvoja pomoči in sistemov za uporabnike. Sem spada tudi nabava računalniške strojne in programske opreme, oblikovanje popolnoma varnih omrežij ter prenosa in upravljanja operativnih zbirk podatkov.

Storitve pisarniške avtomatizacije

V letu 2004 bo agencija uvedla svoje storitve pisarniške avtomatizacije z nabavo svojih delovnih postaj, perifernih naprav in drugih orodij pisarniške avtomatizacije. V zvezi s tem je agencija že pregledala možnosti, ki jih ponujajo okvirne nabavne pogodbe Komisije z določenimi ponudniki informacijske tehnologije, in se odločila, da se poveže z nekaterimi od njih.

Agencija bo pri vsakodnevnih pisarniških poslih do sredine leta 2004 postala popolnoma neodvisna od informacijsko tehnoloških storitev Komisije.

Zbirke podatkov: izvajanje in upravljanje

Znaten delež delovne obremenitve agencije se bo nanašal na ustrezno upravljanje zbirk podatkov. Poleg tradicionalnih pisarniških zbirk podatkov (kot so na primer za upravljanje komunikacij) bo agencija morala oblikovati svoje zbirke podatkov za dokumentiranje (vsega pravnega gradiva, ki ga bo ustvarila agencija, kot so odločbe upravnega odbora in odločbe izvršnega direktorja) in svoje zbirke podatkov za certifikate in potrdila. Agencija bo preučila možnost prenosa obstoječih zbirk podatkov (v JAA ali NAA) ali vzpostavitve namenskih vmesnikov za obstoječe zbirke podatkov. Poleg teh stalnih zbirk podatkov bo agencija razvila svoje zmogljivosti za oblikovanje zbirk podatkov kot takih, na primer za obdelavo pripomb, pridobljenih na posvetovanjih. V vseh fazah bo agencija posebno pozornost posvečala varovanju teh zbirk podatkov, s tem da bo nepooblaščenim osebam preprečila dostop do njih, potencialnim notranjim ali zunanjim vsiljivcem pa, da bi spremenili ali uničili njihovo vsebino.

Agencija bo do konca leta ali prenesla potrebne zunanje zbirke podatkov ali razvila funkcionalne vmesnike za zunanje zbirke podatkov. Naročene zbirke podatkov za notranje postopke, kot sta upravljanje komunikacij in dokumentiranje, bodo uvedene do sredine leta.

Omrežja in komunikacije

Agencija mora izvajati svoje storitve elektronske pošte s svojimi formati elektronske pošte in funkcionalnostjo daljinskega dostopa. Zunanji partnerji tako dobijo skladno podobo agencije, vsemu osebju agencije pa se omogoči kar največja prožnost pri delu.

Agencija bo imela svoj popolnoma delujoč in neodvisen sistem elektronske pošte do sredine leta.

Agencija bo oblikovala svojo večnamensko spletno stran, ki naj bi jo uporabljala kot bistveno orodje komuniciranja tako s širšo javnostjo kot z zainteresiranimi udeleženci za letalstvo. Se pravi, da je sposobna pooblaščenim uporabnikom zagotoviti spletno stran z varnim dostopom do ustreznih zbirk podatkov (na primer za posvetovanje na spletu), ki dopušča sisteme na osnovi znanja ali izvenspletne sisteme, ki omogočajo največjo možno učinkovitost dela delovnih teles agencije, kot sta Posvetovalni odbor za varnostne standarde (SSCC) ali Svetovalna skupina za nacionalne organe (AGNA - za dodatne informacije glej razdelek o sprejemanju predpisov).

Agencija bo novo, vplivno spletno stran uvedla v prvem četrtletju 2004. Potrebna elektronska orodja bodo zunanjim zainteresiranim stranem na voljo v prvem polletju 2004.

Zagotavljanje varnosti

Agencija bo v vseh fazah vzpostavljanja svojega sistema informacijske tehnologije največjo pozornost posvečala varovanju podatkov, da prepreči izgubo podatkov in da zavaruje komercialno občutljive podatke.

Pomoč uporabnikom

Agencija bo ustanovila IT skupino, ki bo zagotavljala pomoč in usposabljanje osebju agencije, upravljanje sistema in omrežja ter uporabniško pomoč.

Razvoj sistemov

Splošen namen tega je agenciji zagotoviti ustrezne upravne aplikacije in aplikacije, značilne za to dejavnost.

- Podpora za sistem glavne knjige:
- Podpora za upravljanje človeških virov
- Upravljanje dokumentov in sistem delovnega toka v pomoč agenciji pri izvajanju njenih certifikacijskih nalog.

4.5 Komuniciranje

Pomembna naloga za leto 2004 bo uveljavitev nove agencije kot verodostojne organizacije na področju letalstva, pri tem pa ima komunikacijska funkcija očitno zelo pomembno vlogo. Učinkovita komunikacija bo prav tako služila krepitevi nastajajoče "kulture Evropske agencije za varnost v letalstvu", ki jo potrebuje uspešna agencija.

Učinkovito notranje in zunanje komuniciranje bo za agencijo ključnega pomena, saj si prizadeva, da bi bila njena prisotnost opazna v svetu letalstva, še zlasti pa v pravni ureditvi varnosti v letalstvu. Če želi biti pri tej nalogi uspešna, mora v zvezi s komuniciranjem upoštevati naslednja ključna vprašanja:

- pridobitev in trajna ohranitev ugleda agencije kot sodobnega, verodostojnega, odprtega, učinkovitega in odzivnega organa;
- zagotovitev skladnosti med vrsto njenih notranjih in zunanjih komunikacij.

Nadaljevalo se bo opredeljevanje ključnega zunanjega občinstva za komunikacijske dejavnosti agencije. Agencija bo za doseg te skupin še naprej razvijala večkanalni pristop na podlagi izbire ustreznih sredstev za vsako posamezno skupino. To za leto 2004 zajema naslednje dejavnosti:

Ustanovitev v celoti delujoče službe za medije kot sestavnega dela komunikacijske funkcije

To bo služilo dvema namenoma: prvič, pomagalo bo k navezavi odnosov s strokovnim tiskom za tista vprašanja, ki so v okviru pristojnosti agencije. Drugič, ta služba bo pomembna za usklajevanje potrebnega odziva agencije na nastajajoče krize.

Izvajanje postopka za obravnavo poizvedb kot takih

Takšna poizvedovanja segajo od enostavnih poizvedovanj javnosti do zapletenih vprašanj, ki jih zastavi panoga in druge zainteresirane strani. Pri tem postopku se upošteva tudi potreba po tem, da bi bolj zapletena vprašanja obravnaval ustrezen center strokovnega znanja v okviru agencije, nacionalnih letalskih organov ali drugih zadevnih organizacij. Komunikacijska funkcija bo pripomogla k temu, da bo agencija izpolnila svojo obveznost v zvezi s pravočasnim zagotavljanjem nedvoumnih in točnih podatkov o svojem delu v skladu s členom 47.2 Osnovne uredbe.

Polno izvajanje zahtev Evropske skupnosti glede dostopa javnosti do dokumentov

Vzpostavitev visoko izpopolnjene nove spletne strani za lažji dostop do dokumentov in podatkov o dejavnostih agencije

Preučitev primera za vrsto konferenc in potujočih predstavitev

Potujoče predstavitve so lahko koristno sredstvo za predstavitev agencije v okviru velikih organizacij in zainteresiranih strani (npr. nacionalni letalski organi, velika podjetja itd.).

Agencija bo na letni usklajevalni konferenci, ki jo s Zveznimi letalskimi organi (FAA) načrtuje za junij v Filadelfiji, prevzela vlogo Združenih letalskih organov.

Ocena potrebe po publikacijah agencije poleg publikacij, ki jih zahteva Osnovna uredba

Takšne publikacije se bodo upoštevale samo, če bodo resnično obogatile komunikacijsko delo agencije.

Vzpostavitev delovnega sistema uradnih publikacij

Sistem uradnih publikacij omogoča zainteresiranim stranem dostop do besedil agencije v zanje ustrezni obliki. Treba je povedati, da naj bi bila ta dejavnost po pričakovanjih vir prihodkov agencije (člena 48 in 53 Osnovne uredbe), zato bo morala agencija v zvezi s tem sodelovati z založnikom, sposobnim za opravljanje potrebnih storitev. Predlaga se, da bi bila besedila, ki so plod dela agencije pri pripravi predpisov, še naprej brezplačno na voljo na spletni strani, medtem ko bi se naročnikom na publikacije z dodano vrednostjo (v tiskani obliki, na zgoščenki itd.) te storitve zaračunale. Takšen pristop je združljiv z obveznostmi agencije glede odprtosti in je skladen tudi z določbami člena 53 Osnovne uredbe, kjer se navaja prihodek od publikacij kot vir prihodka agencije.

Vzpostavitev učinkovitega intraneta agencije

Osebu bo zagotavljal enoten vir za iskanje in priklic informacij, ki jih potrebuje pri svojem delu. Sem spada dostop do namenskih uporab, kot so javljanje prihodov in

odhodov za certifikacijsko osebje, besedila in zbirke podatkov agencije, notranji postopki itd.

Prvi korak bo celovit in podroben komunikacijski načrt, ki ga bo sprejel izvršni direktor v prvem četrtletju.

4.6 Pravne zadeve

V letu 2004 bo agencija povečala svoje pravne zmogljivosti z ustanovitvijo pravne skupine, ki bo usposobljena za reševanje bistvenih vprašanj, ki se pojavljajo pri vodenju organa Skupnosti in pri izvajanju nalog in poslanstva agencije.

Zagotavljanje pravne skladnosti postopkov agencije

Posebna pozornost se bo posvetila pravnim učinkom vseh dejavnosti agencije. Vsakodnevno upravno delo agencije zahteva preveritev pravne veljavnosti vseh pogodb z dobavitelji in spremljanje vseh vprašanj, ki se lahko pojavijo, da se zagotovi najvišja možna stopnja preglednosti in skladnosti s predpisi o javnih naročilih. V letu 2003 so časovne omejitve in omejitve zaradi stroškovne učinkovitosti agencijo spodbudile, da se je pridružila obstoječemu okviru pogodb in drugih sporazumov o usteznem zagotavljanju ravni storitev z zunanjimi dobavitelji (pisarniška oskrba, oskrba IT itd.) in z organi Komisije, ki delujejo kot dobavitelji agencije (namestitvev, prevajanje, plače, zdravstvene storitve itd.). Medtem ko se te naloge lahko po svoji naravi razlikujejo, so na splošno gledano vse povezane z ustanovitvijo agencije in ustanovitvenimi postopki. Agencija bo v letu 2004 še naprej v možnem obsegu uporabljala vse te storitve, pravna skupina pa bo morala zagotoviti neprekinjeno in ustrezno uporabo teh pogodbenih virov. Od pravne funkcije se lahko tudi zahteva, da pomaga pri drugih nalogah, povezanih z upravnimi ali operativnimi vprašanji, kot sta na primer skladnost politike agencije glede preglednosti z zakonodajo Skupnosti in vpliv proračunskega postopka Evropske skupnosti na finance agencije.

Zagotavljanje podpore za temeljne naloge agencije

V letu 2004 se bo od pravne funkcije zahtevalo, da podpre temeljne naloge agencije, tako glede priprave predpisov kot certificiranja. V zvezi s pripravljanim predpisov bo sem spadala potrebna pomoč pri pravni reviziji prihodnjih besedil agencije in analiza najnovejšega pravnega razvoja, zanimivega za agencijo (EU in države, ki niso v EU, glede letalske zakonodaje ter ustrezna sodna praksa ES). Namen takšnega dela je vsekakor pomagati pri zagotovitvi širokega in interaktivnega pretoka pravnih informacij med agencijo in njenimi matičnimi institucijami.

Zagotavljanje pravne varnosti za letalske dejavnosti agencije

Osnovna uredba je agenciji zaupala številne naloge, povezane z njenim neposrednim letalskim poslanstvom, ki so natančneje razložene v razdelku o pripravi predpisov iz tega delovnega programa. Ta naloga ima očitno pomembno pravno komponento. V letu 2003 je agencija že prevzela pomembno vlogo pri pravnem pregledu v obliki prilagoditve obstoječih zahtev Združenih letalskih zahtev v izvedbene predpise Evropske skupnosti in s pripravo mnenja izvršnega direktorja glede teh revidiranih izvedbenih predpisov. Podobno delo se lahko zahteva v letu 2004.

Z ustanovitvijo Komisije za pritožbe se bo morala agencija pripraviti na svoje prve primere. To vključuje posebno pazljivost in zagotavljanje stalnega usposabljanja za

pravne svetovalce agencije, ki morajo biti usposobljeni za svetovanje izvršnemu direktorju, tako da je zakonitost njegovih odločitev neomajna. Če bi prišlo do takšnega primera, bodo isti svetovalci delovali tudi kot svetovalci agencije v Komisiji za pritožbe.

Pravna skupina se bo v celoti vključila v dejavnosti agencije v zvezi s pripravljanim predpisov. Agencija bo pazila, da bodo akti, ki jih sprejme, zakoniti, in bo zato pripravljena, da se sooči s katerim koli primerom v okviru Komisije za pritožbe ali v okviru Sodišča Evropske skupnosti.

Ustanovitev uglednega centra za pravno znanje in izkušnje

Iz vseh prej naštetih razlogov mora agencija ustanoviti prvovrstni center za strokovno znanje in izkušnje iz letalske zakonodaje. To se seveda lahko doseže z imenovanjem najboljših posameznikov v pravno skupino agencije ter vzdrževanjem tega znanja in izkušenj na najvišji ravni in z njihovim posredovanjem zunanjim zainteresiranim stranem. Prvi tedni delovanja agencije so pokazali zanimanje za pravne učinke odločitev agencije, agencija pa bo morala raziskati potrebo po sodelovanju v zunanjih dejavnostih, katerih namen je izboljšanje razumevanja teh odločitev med zainteresiranimi stranmi.

4.7 Spremljanje

Večina dela agencije je videti kot triletni cikel, ki se začne s pripravo proračuna 1. januarja in konča z dokončno objavo računovodskih izkazov 1. oktobra. Poleg tega delovni program zahteva še posebne naloge.

Izvršni direktor mora izvajati takšno politiko upravljanja, ki daje jasne pristojnosti vsem članom osebja s čim več avtonomije. Nasprotna obveznost je sestavljanje shematiziranih poročil, s katerimi se spremlja napredek pri izvajanju ciljev in daje dovolj priložnosti, da se opravijo neželen potek dogodkov.

V zvezi s tem je cilj za leto 2004 določiti in nato izvajati sistem kartic z rezultati na vseh ravneh sestave agencije za spremljanje uspešnosti različnih oddelkov.

5 Sklep

Evropska agencija za varnost v letalstvu je bila ustanovljena zato, da bi postala najpomembnejši evropski specializirani strokovni organ za izvajanje določenih nalog v zvezi z varnostjo v letalstvu na ravni Skupnosti in na nacionalni ravni. Je edini certifikacijski organ, opredeljen v zakonodaji Skupnosti na področju plovnosti in okoljevarstvene ustreznosti. Zaradi doslednega upoštevanja ciljev iz Osnovne uredbe je treba ustanoviti agencijo, ki naj v okviru svoje pristojnosti čim prej prevzame naloge, ki jih zdaj izvajajo nacionalni letalski organi, zato je njen glavni izziv, da ji Skupnost in države članice v skladu s to pomembno nalogo zagotovijo ustrezna sredstva ter človeške in finančne vire.

Priloga – Organizacijska shema Evropske agencije za varnost v letalstvu - EASA (december 2003)

EVROPSKA AGENCIJA ZA VARNOST V LETALSTVU

